

Riskienvallonta, Anne Nisén

Valtiovarainministeriö
valtiovarainministerio@vm.fi

Viite: VM 008:00/2017

Lausunto pankki- ja maksutilijärjestelmän uudistamishankkeen arviomuistiosta

Valtiovarainministeriö on pyytänyt Finanssivalvonnalta lausuntoa pankki- ja maksutilijärjestelmän uudistamishankkeeseen liittyvästä arviomuistiosta.

Arviomuistiossa käsitellään rahanpesudirektiivin muutosehdotukseen perustuvan keskitetyn sähköisen järjestelmän perustamista viranomaisten lakisääteisiin tiedonsaantioikeuksiin perustuvien sähköisten kyselyjen tekemiseksi esimerkiksi pankki- ja maksutileistä.

Tavoitteena on toteuttaa muutosehdotuksen edellyttämä järjestelmä mahdollisimman tehokkaana ja hyödyllisenä sekä viranomaisten että toimialan näkökulmasta. Rahanpesudirektiivin 5 artiklan mukaan jäsenvaltiot voivat rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämiseksi antaa direktiivin soveltamisalaa tiukempia säännöksiä unionin oikeuden rajoissa. Pankki- ja maksutilijärjestelmän täysimääräinen hyödynnettävyys edellyttäisi kattavampaa tietosisältöä kuin rahanpesudirektiivin muutosehdotuksessa on esitetty, koska direktiivissä kuvattu tietosisältö ei kata eri viranomaisten kaikkia tietotarpeita, jolloin viranomaisten pitäisi edelleen tehdä osa tiedusteluista nykyisin käytössä olevilla tavoilla ja ainakin osittain manuaalisesti.

Koska viranomaisten tiedustelujen määrät ovat suuria, tiedustelujen sähköistamisellä voidaan saavuttaa suuria kustannushyötyjä ja prosessien tehostamista.

Finanssivalvonta pitää pankki- ja maksutilijärjestelmän suunnittelussa tärkeänä sitä, että

- tiedusteluja varten toteutettavat järjestelmät perustuisivat yhtenäisiin määrittelyihin, standardeihin ja rajapintoihin
- sähköisen järjestelmän kautta toteutettavien kyselyiden mahdolliset tietosisällöt määriteltäisiin riittävän laajoiksi, jotta manuaalisesti toteuttavien kyselyjen määrää saataisiin tehokkaasti vähennettyä. Samoin kyselyjen tekemisen mahdollisuus tulisi laajentaa järjestelmää toteutettaessa kaikkiin niihin viranomaisiin, joiden toiminnan kannalta tietojen saanti pankki- ja maksutileistä on välttämätöntä

29.6.2017

FIVA 14/01.01.00/2017

Julkinen

Riskienvälvonta, Anne Nisén

- sähköisen järjestelmän käyttöoikeuksien rakenne ja hallinnointi määriteltäisiin jatkovalmistelussa riittävän tarkasti
- sähköiselle järjestelmälle asetettaisiin riittävät tietoturva-vaatimukset jatkovalmistelussa
- tapahtumien lokitusvaatimukset määriteltäisiin jatkovalmistelussa kattavasti ja
- järjestelmän kustannukset eivät muodostuisi kohtuuttomiksi pienillekään finanssialan toimijoille.

Finanssivalvonta kannattaa ratkaisua, jossa huomioitaisiin viranomaisten tiedontarpeet kattavammin kuin rahanpesundirektiivi edellyttää, jotta voitaisiin välttää tilanne, jossa osa kyselyistä jouduttaisiin edelleen tekemään manuaalisesti. Tällaisella ratkaisulla voitaisiin tehostaa kyselyitä sekä viranomaisten että kyselyihin vastaavien finanssialan yritysten osalta.

Finanssivalvonta kannattaa pankki- ja maksutilijärjestelmän toteuttamista suoran tiedonhakujärjestelmän ja keskitetyn sähköisen rekisterin yhdistelmänä, jolloin kustannusvaikutukset erityisesti pienten finanssialan yritysten osalta eivät muodostuisi liian suuriksi.

Kysymys 1: Tulisiko viranomaisten toimivaltuuksien laajentamista arvioida jatkovalmistelun yhteydessä?

Vastaus: 'Jos viranomaisten toimivaltuudet sähköisen tiedonhakujärjestelmän käyttöön eivät ole riittävät, niiden laajentamista tulisi arvioida jatkovalmistelun yhteydessä. Erityisesti tulisi huomioida viranomaisten valtuudet sähköisten kyselyiden tekemiseen ja vastausten saamiseen sähköisessä muodossa.

Kysymys 2: Tulisiko jatkovalmistelua teidän mielestänne jatkaa ehdotetulla tavalla rekisterin ja tiedonhakujärjestelmän yhdistelmällä?

Vastaus: Finanssivalvonta kannattaa jatkovalmistelua yhdistelmäratkaisun pohjalta.

Kysymys 3: Oletteko samaa mieltä selvityksessä esitetyn arvion kanssa siitä, että rekisterin ylläpito tulisi säätää viranomaisten tehtäväksi?

Vastaus: Finanssivalvonta kannattaa rekisterin ylläpidon säätämistä viranomaisten tehtäväksi.

Kysymys 4: Kuinka monta tiedustelua teette vuodessa pankki- ja maksutileistä tai sijoitusvarallisuudesta?

Vastaus: Finanssivalvonnan tilitiedustelujen määrä rajoittuu yksittäisiin tapauksiin vuositasona.

29.6.2017

FIVA 14/01.01.00/2017

Julkinen

Riskienvallvonta, Anne Nisén

Kysymys 5: Kuinka moneen viranomaisten tekemään tiedusteluun asiakkaistanne vastaatte vuodessa?

Vastaus: n/a

Kysymys 6: Kannatatteko ehdotusta laajentaa järjestelmää hyödyntävien viranomaisten joukkoa suhteessa direktiiviehdotukseen?

Vastaus: Finanssivalvonta kannattaa järjestelmää käyttävien viranomaisten joukon laajentamista suhteessa direktiiviehdotukseen ja siten myös järjestelmän käytettävyyden laajentamista niihin viranomaisiin, joilla on muutenkin oikeus tietojen saantiin finanssialan yrityksiltä toimivaltansa puitteissa.

Kysymys 7: Pidätekö valtion yhteisten tieto- ja viestintätekniisten palvelujen järjestämisestä annetun lain yhteisen perustietotekniikka- ja tietojärjestelmäpalvelun käyttämistä organisaationne osalta perusteltuna?

Vastaus: Finanssivalvonnan tiedustelujen tekemisen tarpeen ollessa hyvin pieni emme pidä yhteisen palvelun käyttämistä perusteltuna.

Kysymys 8: Oletteko samaa mieltä selvityksessä esitetyn arvion kanssa järjestelmän suhteesta tietosuojalainsäädäntöön?

Vastaus: Finanssivalvonta on samaa mieltä selvityksessä esitetystä arviosta järjestelmän suhteesta tietosuojalainsäädäntöön.

Kysymys 9: Mihin muihin asioihin jatkovalmistelussa olisi mielestänne kiinnitettävä erityistä huomiota?

Vastaus: Finanssivalvonta pitää erityisen tärkeänä, että tiedusteluja varten toteutettavat järjestelmät perustuisivat yhtenäisiin määrittelyihin, standardeihin ja rajapintoihin.

FINANSSIVALVONTA

Sonja Lohse
yksikönpäällikkö

Anne Nisén
johtava riskiasiantuntija